

Notitie

Onderzoek toekomst voorschoolse voorzieningen gemeente Meierijstad

Utrecht, oktober 2018

Per 1 januari 2018 zijn peuteropvang en kinderopvang geharmoniseerd. Dit betekent dat de voormalig peuterspeelzalen dienen te voldoen aan de vereisten van de wet Kinderopvang en dat ouders met recht op kinderopvangtoeslag deze toeslag ook voor peuteropvang kunnen aanvragen. Gemeenten zijn daarnaast verantwoordelijk gesteld voor het organiseren van voldoende aanbod aan peuteropvang, deels door extra middelen van Rijksweg (zogenoemde 'Asschergelden'). Ook zijn gemeenten wettelijk verplicht om specifiek voorschools aanbod te creëren voor kinderen met een (risico op) taalachterstand. Dit specifieke aanbod – voorschoolse educatie (VVE) – wordt (mede)gefinancierd met Rijksmiddelen (onderwijsachterstandenbudget).

Oberon is gevraagd een onderzoek uit te voeren naar volledige harmonisatie en gevolgen daarvan voor de gemeente Meierijstad. Deze notitie beschrijft eerste de huidige situatie en vervolgens de mogelijke contouren van de peuteropvang en het VVE aanbod na 1-1-2019. Om financiële gevolgen door te rekenen van verschillende keuzes zijn zes scenario's beschreven in het derde onderdeel van deze notitie. In het vierde hoofdstuk zijn de financiële consequenties voor ouder(s)/verzorger(s), gemeente en organisaties weergegeven van de zes scenario's.

1. Schets huidige situatie

Van de ruim 1600 2- tot 4-jarigen in de gemeente Meierijstad vangen vier aanbieders peuteropvang ruim 700 peuters op, met en zonder VVE (zie ook bijlage 1). Dat is ruim 40% van alle 2- en 3-jarigen in de gemeente. Daarmee is dit een relatief hoog cijfer; voor de harmonisatie van 1 januari 2018 lag het landelijk gemiddelde van deelname aan peuterspeelzalen op 30%. Cijfers over peuters in andere vormen van formele opvang in Meierijstad, zoals bij andere aanbieders of bijvoorbeeld in de gastouderopvang, zijn niet beschikbaar. De gemeente is voornemens om hier meer inzicht in te krijgen. Wel blijkt uit cijfers van het CBS uit 2017 dat het aandeel 'kinderopvangtoeslagkinderen' die gebruik maken van gastouderopvang in Meierijstad vergelijkbaar is met het landelijk gemiddelde van 20%. Een deel van deze 20% zal in de peuterleeftijd zijn.

Op dit moment ontvangen twee aanbieders (Stichting Kinderopvang Schijndel/De Plu en Stichting Peuterspeelzaal Veghel) een exploitatiesubsidie voor peuteropvang en VVE-opvang. Naast deze twee aanbieders zijn er ook andere partijen die peuteropvang als apart product aanbieden dan wel peuters opvangen in de reguliere kinderopvang. Indien het opvang voor peuters met ouders zonder recht op kinderopvang betreft, betaalt de gemeente een inkomensafhankelijke subsidie tot aan het fiscaal maximum aan de aanbieder. Aanbieders die VVE-peuters opvangen (en geen exploitatiesubsidie krijgen), ontvangen hiervoor een vergoeding van €5,63 tot € 6,95 per uur per kind voor maximaal 400 uur per jaar van de gemeente.

Door deze verschillende vergoedingssystematieken is er op dit moment geen sprake van een gelijk speelveld en voldoet de gemeente daarmee niet aan de wettelijke vereisten van de harmonisatie van peuterspeelzalen en kinderopvang. Dit is op te maken uit de beschrijvingen van reguliere en VVE-opvang in de juridisch handreiking van Sociaal Werk Nederland¹. Deze handreiking beschrijft de verschillen tussen reguliere en VVE-opvang. Voor reguliere opvang geldt dat een exploitatiesubsidie voor een beperkt aantal partijen niet mogelijk is; peuteropvang is namelijk, net als de gehele kinderopvang, een commercieel product. VVE is volgens de

¹ <https://www.sociaalwerknederland.nl/thema/peuterwerk-kinderopvang/publicaties/publicatie/6201-handreiking-juridische-vraagstukken-harmonisatie>

handreiking waarschijnlijk geen commerciële activiteit. Omdat beide producten echter veelal gecombineerd worden aangeboden, is het belangrijk om in subsidievoorwaarden en –eisen duidelijk onderscheid te maken in de subsidiering van beide soorten voorschools aanbod.

2. Contouren reguliere en VVE peuteropvang vanaf 2019

De gemeente Meierijstad stelt het kind centraal. Dat is een van de belangrijkste uitgangspunten opgenomen in het huidige voorschoolse beleid van de gemeente (Beleidskader Voorschoolse voorzieningen en ontwikkelachterstanden 2018-2022). Daarnaast zijn begrippen als participatie, kwaliteit, betaalbaarheid en bereikbaarheid van belang voor de gemeente. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om het behoud van aanbod in alle kernen (de kindnetwerken) en de verdere ontwikkeling van integrale kindcentra (IKC). Deze kernbegrippen vormen voor de gemeente de basis voor de beleidsuitgangspunten voor het subsidiebeleid peuteropvang en VVE vanaf 1-1-2019.

Daarnaast is er een aantal beleidsuitgangspunten te destilleren op basis van de subsidiepraktijken bij andere gemeenten in Nederland waar de harmonisatie al is uitgevoerd. Het gaat hierbij om de volgende onderwerpen:

- Startleeftijd
- Peuteropvang als apart product
- Subsidie op basis van daadwerkelijke afname
- Inkomensafhankelijke ouderbijdrage
- Financieel toegankelijk VVE-aanbod
- Aantal uren of dagdelen
- Aanvullende kwaliteitseisen

Startleeftijd

Oberon is in de doorrekeningen uitgegaan van een subsidieregeling peuteropvang voor kinderen van 2 tot 4 jaar. Op dit moment bieden de aanbieders vanaf verschillende leeftijden peuteropvang aan (variërend van 2 tot 2,5 jaar als startleeftijd). De Rijksmiddelen voor VVE zijn bedoeld voor voorschools aanbod voor kinderen van 2,5 tot 4 jaar. Het landelijk beeld toont dat veel gemeenten ervoor kiezen om peuters vanaf 2 jaar te laten starten in de peuteropvang. Tegelijkertijd zijn er gemeenten die 10 tot 16 uur VVE een zware belasting vinden voor peuters van 2 jaar. Wetenschappelijk onderzoek toont aan dat bij eventuele (taal)achterstanden meer blootstelling aan VVE meer rendoert dan minder². Over de effecten bij jongere peuters is weinig wetenschappelijk onderzoek bekend. Het is op het moment van schrijven nog niet bekend of het vanaf 2020 mogelijk is om te werken met een ingroeimodel voor VVE, waarbij 2-jarige peuters 2 dagdelen komen en vanaf 2,5 jaar de vier of vijf dagdelen.

Peuteropvang als apart product

De gemeente kan als beleidsuitgangspunt nemen dat subsidies beschikbaar zijn voor organisaties die reguliere peuteropvang als apart product aanbieden. Het gaat hierbij dus om kortdurende opvang zonder dat dit gecombineerd wordt met halve of hele dagopvang en ook dus niet opgerekt wordt naar halve dagopvang.

Om jonge kinderen voor te bereiden voor de basisschool bestaan nu meerdere opvangvormen: peuteropvang, gastouderopvang, halve dagopvang en hele dagopvang. Er zijn ook combinaties mogelijk: een groep (halve of hele) dagopvang wordt gedurende de dag aangevuld met peuters en vanaf dat moment start de peuteropvang met een beredeneerd peuteraanbod. De peuterkinderen worden vervolgens als eerste weer opgehaald als de 'peuteropvangtijd' voorbij is. In veruit de meeste gemeenten die geharmoniseerd zijn, is gekozen om peuteropvang niet binnen de dagopvang te organiseren, maar als apart product te houden. Dit mede omdat

² De uitbreiding in het aantal uur VVE van 10 naar 16 uur draagt ook bij aan extra blootstelling aan VVE.

peuteropvang tot het gemeentelijke domein behoort en dagopvang niet. Daarnaast geven bijvoorbeeld combinatiegroepen (peuteropvang aangevuld met kinderen uit dagopvang) pedagogische nadelen: meer onrust op de groep, minder vaste groepen, minder vaste dagen en mogelijk meer verschillende gezichten (zowel andere peuters als andere pedagogisch medewerkers).

Inhoudelijk gezien zijn er ons inziens ook verschillen: peuteropvang is vooral bedoeld om jonge kinderen goed voorbereid naar het basisonderwijs te laten gaan. Dat was van oudsher het doel en dat is het nog steeds. En ouders kiezen massaal voor deze vorm van kortdurende opvang: in alle gemeenten neemt gemiddeld 30% van alle ouders deze vorm van peuteropvang af.

Tot slot, met een aantrekkende economie gaan kinderopvanginstellingen mogelijk kiezen om halve dagopvang af te schaffen, omdat zij voldoende ouders kunnen bedienen die hele dagen afnemen. In de vorige economische hausse is dit ook met regelmaat gebeurd. Als deze tendens zich ook in Meerijstad gaat voordoen, is het meer en meer van belang om aparte, kortdurende peuteropvang in stand te houden, zodat ouders die deze vorm wensen dit ook kunnen blijven afnemen.

Het is en blijft uiteraard aan de markt om een aanbod te doen dat ouders aanspreekt. Echter de gemeente kan sturen in welke setting zij peuteropvang wil subsidiëren.

Subsidie op basis van werkelijke afname

Subsidie kan worden ingekocht of worden afgerekend op basis van werkelijk gebruik. Dit laatste past bij de visie om het kind centraal te stellen en wordt ook het 'geld volgt kind' principe genoemd, dat de meeste gemeenten hanteren als basis voor de subsidiesystematiek peuteropvang. Hiermee wordt leegstand een ondernemersrisico van de aanbieder, wat recht doet aan de marktsituatie zoals die vanaf 2018 geldt. Daarnaast is de keuzevrijheid van ouders hiermee geborgd. In de doorrekeningen in deze notitie is subsidie op basis van werkelijke afname als uitgangspunt gehanteerd.

In feite gaat de gemeente gelijk opereren als de Belastingdienst: als ouders gebruik maken van de dienst, betaalt de overheid een deel van de kosten. We zien dat de laatste drie jaar bijna alle gemeenten die harmoniseren, kiezen voor dit zogenaamde vraaggestuurde financieringsmodel³. Hiermee worden aanbieders geprikkeld om acties te ondernemen bij een te lage bezetting. Voor peuteropvang subsidieert de gemeente dan veelal volgens de regel: fiscaal maximum volgens kinderopvangtoeslag (KOT) minus ouderbijdrage = gemeentelijke subsidie per uur. Voor VVE subsidiëren gemeenten veelal volgens de regel: VVE-subsidietarief minus ouderbijdrage = gemeentelijke VVE subsidie per uur. Veelal ligt de uursubsidie voor VVE hoger dan het fiscaal maximum dat geldt voor de reguliere opvang.

Een alternatief voor het subsidiëren van VVE via een uursubsidie, is het compenseren van ouders via een inkomensafhankelijke subsidie zoals bij reguliere opvang met daarnaast een vaste voet voor de aanbieders die VVE-gecertificeerd zijn. De keuze voor een vaste voet kan als volgt toegelicht worden: een hogere uursubsidie betekent namelijk dat het voor de aanbieder financieel gezien gunstiger is om meer VVE-peuters in een groep te hebben. Dat zou enerzijds in theorie tot segregatie kunnen leiden (geen vermenging taalrijk en taalarme kinderen) en anderzijds is dit een verkapt, perverse marktprikkel. Daarnaast zijn de kosten voor VVE slechts gedeeltelijk hoger met twee of met vijf VVE-peuters op een groep – de aanbieder heeft immers het hoog gekwalificeerde personeel al betaald, het VVE-programma geïmplementeerd etc. – terwijl de inkomsten bij een uursubsidie wel zeer verschillen bij wisselende aantallen peuters. Een aantal gemeenten kiest om die reden voor een uursubsidie per kind gelijk aan fiscaal maximum met een vaste voet voor VVE i.p.v. een hogere

³ Zie <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-sociale-zaken-en-werkgelegenheid/documenten/rapporten/2018/07/13/eindrapportage-2018-vervolgonderzoek-harmonisatie-psz>

uursubsidie VVE. Een dergelijke vaste voet kan ook aanbod in de kleinere kernen garanderen – er is immers een vaste subsidie voor de VVE-locatie, onafhankelijk van het aantal kinderen. Dit is met name voor kleine kernen met een fluctuerend en laag aantal VVE-kinderen van belang. De vaste voet kan overigens per groep, per locatie, per aanbieder of per kindstaffel ingestoken worden. Eventueel kan de gemeente bij een vaste voet per locatie, groep of aanbieder een minimum aantal kinderen per groep duiden; in een aantal gemeenten wordt een minimum van 4 gehanteerd. Twee van de hieronder gepresenteerde scenario's bevatten een uitwerking van een vaste voet subsidie per VVE-gecertificeerde locatie.

De hierboven beschreven subsidiemethoden impliceren overigens wel een open-einde-regeling: vooraf is niet bekend hoeveel deze regeling op jaarbasis gaat kosten. Gezien het huidige hoge bereik van peutervoorzieningen in Meierijstad is het risico voor een veel hoger benodigd budget dan vooraf geschat ons inziens beperkt.

Inkomensafhankelijke ouderbijdrage

Oberon is in de meeste doorrekeningen uitgegaan van een inkomensafhankelijke ouderbijdrage voor peuteropvang voor alle ouders. Vele andere gemeenten hanteren een inkomensafhankelijke bijdrage voor alle peuteropvangouders, zowel regulier als VVE. Dit is in principe ook al doorgevoerd voor reguliere opvang in Meierijstad, behalve in Schijndel.

Vanuit het rechtvaardigheidsbeginsel menen wij dat de ouderbijdrage voor reguliere ouders die geen recht hebben op toeslag volledig gekoppeld moet zijn aan de tabel kinderopvangtoeslag (KOT; met ruim zestig inkomensklassen). De KOT gaat uit van een tegemoetkoming aan ouders tot aan een van Rijksweg vastgesteld bedrag. Dit bedrag (ook wel het fiscaal maximum) is voor 2019 voorlopig gesteld op € 8,02. De Belastingdienst betaalt ouders tot aan het fiscaal maximum een toelage afhankelijk van het inkomen. Indien een uurtarief van de aanbieder boven de € 8,02 ligt, betaalt de ouder het verschil tussen uurtarief en het fiscale maximum van € 8,02.

Analyses van de ouderbijdragen in Schijndel en omgeving in 2018 laten zien dat lage inkomens bij een scenario van een inkomensafhankelijke ouderbijdrage minder gaan betalen dan nu; pas bij een inkomen van €80.000 per jaar wordt de bijdrage voor de ouders in Schijndel meer dan op dit moment. Dit is in de ogen van Oberon een te rechtvaardigen verdeling: de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten.

Financieel toegankelijk VVE-aanbod

De VVE-peuter is een belangrijke doelgroep bij de peuteropvang. Het is aan de gemeente om prioriteit te geven aan een kwalitatief hoogwaardig VVE-aanbod dat financieel toegankelijk is voor VVE-ouders. De recent wetenschappelijke aangetoonde effecten uit landelijk, Nederlands onderzoek rechtvaardigt dit ook⁴. Oberon is in alle doorrekeningen uitgegaan van een compensatie voor de ouders van deze peuters juist om dit te bereiken.

Wel is er in enkele van de hierna gepresenteerde scenario's uitgegaan van de kinderopvangtoeslag (KOT) als voorliggende voorziening. Dat betekent dat VVE-ouders met recht op toeslag deze ook aanvragen voor de eerste 5 uur (van de 10 totale uren; let wel, in 2020 zijn er 16 VVE uren verplicht). Financiële toegankelijkheid van het VVE-aanbod stimuleert deelname onder VVE-ouders. De meeste gemeenten realiseren dit (op dit moment) door het 3^e en 4^e dagdeel tegen het laagste tarief of gratis aan te bieden. Wanneer VVE-ouders ook voor het 3e en 4e dagdeel toeslag aanvragen, stijgen de lasten voor ouders aanzienlijk, want dan wordt VVE voor hen twee keer zo duur. Ook wordt dan de prikkel om de benodigde extra dagdelen af te nemen verlaagd,

⁴ Zie onder andere Leseman, P. & A. Veen (redactie), 2016. Ontwikkeling van kinderen en relatie met kwaliteit van voorschoolse instellingen Resultaten uit het Pre-Cool cohortonderzoek. Amsterdam: Kohnstamm Instituut, rapport 947

omdat ouders ervaren dat zij een advies krijgen om extra dagdelen af te nemen, maar dat zijzelf de kosten hiervan moeten dragen. Het is dan aannemelijk dat er een afname van het VVE-aanbod komt, terwijl gemeenten wettelijk verantwoordelijk zijn om zoveel mogelijk VVE-geïndiceerde peuters een VVE aanbod te doen om (taal)ontwikkelingsachterstanden aan te pakken/te voorkomen.

Aantal uren of dagdelen

Peuteropvang in Meierijstad varieert tussen de 2,5 tot 3,5 uur per dagdeel, afhankelijk van de wensen van ouders en de mogelijkheden in het aanbod van de aanbieders. Voor VVE gaan de peuters in Meierijstad 10 uur per week naar de opvang. Vanaf 2020 zijn alle gemeenten verplicht om voor VVE 16 uur aan te bieden. Minister Slob heeft in een Kamerbrief in januari⁵ aangegeven dat VVE vanaf 2020 16 uur per week moet zijn, maar niet meer dan 6 uur per dagdeel mag zijn. Dat betekent dat een VVE-peuter vanaf 2020 minimaal drie maal 5,3 uur naar de opvang zou moeten gaan om aan 16 uur VVE in de week te komen. Er zijn gemeenten die opvang van 5,3 uur niet passend vinden bij het educatieve karakter en aanbod binnen VVE; de aandachtsspanne van peuters is onvoldoende om 5,3 uur educatieve activiteiten aan te kunnen. Daarnaast vraagt een langer dagprogramma ook meer 'zorg' onderdelen, zoals slapen en eten. Deze vallen niet onder VVE, waardoor de verblijftijd op de opvang stijgt of het aanbod meer op een schoolsaanbod lijkt met een lunchpauze thuis.

Om 16 uur VVE te kunnen bieden, hebben aanbieders feitelijk de volgende drie keuzes:

- 3 keer 5,3 uur
- 4 keer 4 uur
- 5 keer 3,5 uur

De gemeente heeft de keus om de openingstijden en duur van de dagdelen aan de aanbieders te laten. Mocht de gemeente, omwille van de hierboven genoemde inhoudelijke en kwalitatieve redenen, de tijden willen begrenzen dan ligt het voor de hand om in de voorwaarden op te nemen dat het VVE-aanbod over minimaal 4 dagdelen verspreid moet zijn zonder daarbij specifiek het aantal uren per dagdeel te noemen. Daarmee houdt de aanbieder de vrijheid het aanbod in te richten op de wensen van ouders (over bijvoorbeeld meer dagdelen), terwijl de gemeente richting geeft aan de kwaliteit en effectiviteit van VVE door het minimum vast te stellen. In de doorrekeningen is (waar van toepassing) uitgegaan van berekeningen op basis van het aantal uren. Dat wil bijvoorbeeld zeggen dat, wanneer VVE-ouders voor VVE-uren extra compensatie krijgen, dit compensatie betreft over 5 uur van de 10 VVE uren in 2019 (en 8 uur van de 16 VVE uur in 2020).

Aanvullende kwaliteitseisen

Ook het stellen van aanvullende kwaliteitseisen, bovenop de regels die van Rijksweg zijn opgelegd, kan financiële gevolgen hebben voor de peuteropvang. De gemeente Meierijstad volgt in het huidige beleidskader Voorschoolse Voorzieningen en Ontwikkelingsachterstand het Rijk. Er is een beperkt aantal aanvullende voorwaarden voor peuteropvang en VVE gesteld, die gelden als lokale uitwerking van wettelijke regels. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om ouderbetrokkenheid, samenwerking in een kindnetwerk, gebruik van KIJK! als observatiemethode voor VVE-peuters en gemengde peutergroepen met taalrijke en taalarme peuters. Ook zijn aanbieders die aanspraak maken op subsidie verplicht om de gemeente per kwartaal op de hoogte te brengen van het aantal peuters, de ontvangen ouderbijdragen etc. Bij het doorrekenen van de verschillende scenario's zijn geen verdere directe (financiële) gevolgen van deze eisen berekend.

⁵ https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2018Z07960&did=2018D26863

3. Scenario's

Gemeenten hebben de mogelijkheid om het subsidiekader, binnen de wettelijke mogelijkheden, naar eigen inzicht in te richten. Bijvoorbeeld door VVE-ouders extra te compenseren of alle aanbieders die voldoen aan de kwaliteitseisen tegemoet te komen in de (VVE)kosten. In overleg met de gemeente een zestal scenario's doorgerekend. De scenario's zijn:

1. Basismodel. In het basismodel gelden de volgende uitgangspunten:

- De gemeente verleent geen subsidie aan reguliere ouders met recht op KOT. Deze ouders betalen een bruto uurprijs aan de aanbieder en moeten een inkomensafhankelijke tegemoetkoming van hun kosten peuteropvang via de Belastingdienst aanvragen (conform kinderopvang).
- Voor ouders zonder recht op toeslag en zonder VVE-indicatie geldt een inkomensafhankelijke ouderbijdrage die parallel loopt aan de kinderopvangtoeslagtabel. De gemeente verleent voor reguliere ouders zonder recht op toeslag subsidie aan de aanbieders volgens de stelregel: subsidiebedrag is fiscaal maximum minus eigen ouderbijdrage tot aan het fiscaal maximum. In de praktijk is dit in 2019 een gemiddeld subsidiebedrag van € 7,19 per uur⁶. De gemeente subsidieert maximaal vijf uur. Het staat organisaties vrij om een hogere ouderbijdrage dan het fiscaal maximum door te rekenen aan deze ouders: alles boven het fiscaal maximum betalen reguliere 'toeslagouders' en reguliere 'subsidie-ouders' zelf.
- Voor VVE geldt dat ouders met recht op toeslag deze toeslag aanvragen voor de eerste twee dagdelen VVE. De ouderbijdrage voor deze eerste vijf uur mag niet hoger zijn dan het fiscaal maximum om VVE financieel toegankelijk te houden. Voor het derde en vierde dagdeel hoeven de VVE-ouders met recht op toeslag geen ouderbijdrage te betalen.
- De VVE-ouders zonder recht op toeslag betalen voor de eerste vijf uur een inkomensafhankelijke ouderbijdrage die parallel loopt aan de netto ouderbijdrage van VVE-ouders met recht op toeslag. Voor het derde en vierde dagdeel hoeven de VVE-ouders geen ouderbijdrage te betalen.
- De gemeente plust de opbrengsten van VVE bij zodat ieder VVE-uur altijd € 11,00 per uur oplevert. Deze ophoging is te rechtvaardigen omdat het werken in een VVE-groep hogere eisen kent: o.a. coördinatie, meer scholingseisen, meer monitoring van peuters, betere (warme) overdracht naar het basisonderwijs en meer contacten met ouders. Het bedrag van € 11,00 is gekozen op basis van ervaringen in andere gemeenten. De gemeentelijke subsidie is bij €11,00 ongeveer € 2.800 per kind voor VVE-ouders met recht op toeslag en ongeveer € 4.200 per kind voor VVE-ouders zonder recht op toeslag.

Hieronder is dit model samengevat.

⁶ Uitgaande van een fiscaal maximum van € 8,02 (het voorgestelde fiscaal maximum voor 2019 voor kinderdagopvang) en een gemiddeld gezinsinkomen van € 30.000. Vanaf 2020 geldt mogelijk een ander fiscaal maximum en worden ook de staffels voor vergoeding waarschijnlijk aangepast. De gemeente moet dus jaarlijks de subsidiebedragen aanpassen aan indexering en aan extra tegemoetkoming die het Rijk beschikbaar stelt aan ouders met recht op toeslag.

Tabel: Basismodel

	Recht op kinderopvangtoeslag (ouders werken beiden; eenoudergezin waarbij ouder werkt)	Geen recht op kinderopvangtoeslag (kostwinnersgezinnen; beide ouders werken niet)
Geen VVE	Inkomensafhankelijke ouderbijdrage, via Belastingdienst. <i>Geen rol gemeente</i>	Inkomensafhankelijke ouderbijdrage <i>Gemeente betaalt subsidie (fiscaal maximum minus ouderbijdrage)</i>
VVE	Inkomensafhankelijke ouderbijdrage voor 1 ^e twee dagdelen. <i>Gemeente subsidieert tot € 11 per uur (minus ouderbijdrage voor eerste twee dagdelen)</i>	Inkomensafhankelijke ouderbijdrage <i>Gemeente subsidieert tot € 11 per uur (minus ouderbijdrage voor eerste twee dagdelen)</i>

- Compensatie VVE-ouders (1) met VVE tegen laagste tarief.** Dit model is voor reguliere ouders identiek aan het basismodel, maar VVE-ouders betalen voor alle VVE-uren het laagste tarief volgens de KOT-tabel (in 2019: € 0,32). KOT is geen voorliggende voorziening in dit model. Het onderscheid tussen KOT en niet-KOT voor VVE-ouders verdwijnt in dit scenario; alle VVE-ouders betalen volgens dezelfde systematiek de ouderbijdrage. De gemeentelijke subsidie voor VVE stijgt hiermee. Dit model compenseert de VVE-ouders meer; aanbieders blijven hetzelfde subsidie-uurtarief houden. De gemeentelijke subsidie is ongeveer € 4.300 per VVE-kind in 2019.
- Compensatie VVE-ouders (2) met gratis VVE.** Ook dit model is voor reguliere ouders gelijk aan het basismodel. VVE-ouders betalen in dit scenario voor alle 10 uur geen ouderbijdrage. VVE is dus gratis. Hiermee wordt de drempel tot deelname nog verder verlaagd. De gemeentelijke subsidie in dit scenario is ongeveer € 4.400 per VVE-kind in 2019.
- Model 'Valkenburg'.** Dit model is gebaseerd op de manier waarop in Valkenburg aan de Geul de regeling wordt ingezet. In dit model geldt dat de gemeente een deel boven het fiscale maximum vergoedt voor de reguliere opvang. In dit model wordt dus ook subsidie toegekend aan reguliere ouders met recht op toeslag. In dit model vergoedt de gemeente de ouderbijdrage boven het fiscaal maximum tot en met een subsidietarief € 9,00⁷. In de berekening is uitgegaan dat dit voor de aanbieder ook voldoende is en dat de aanbieder aan ouders geen hoger uurtarief gaat vragen boven de € 9,00. Voor VVE is gerekend met een uuropbrengst van altijd € 11 per uur. In dit model zijn het derde en vierde dagdeel VVE gratis. Het subsidiebedrag per VVE-kind is in dit model gelijk aan dat in het basismodel.
- VVE vaste voet.** Dit model gaat uit van een vaste voet voor VVE-kosten per VVE-gecertificeerde locatie. De gemeente betaalt in dit model geen hoger uurtarief VVE zoals in de hierboven beschreven scenario's; de vergoeding voor ouders verloopt zoals het basismodel.

De VVE vaste voet voor de doorrekeningen van dit scenario is gesteld op €10.000 per VVE-gecertificeerde locatie. Dit bedrag is gebaseerd op een gemiddelde van 6 VVE-peuters per locaties en gemiddelde subsidie

⁷ Dit bedrag is gebaseerd op de gemiddelde kostprijs voor peuteropvang van € 8,91 voor groepen zonder VVE en €9,59 voor groepen met 30% VVE, zoals opgenomen in <https://www.sociaalwerknederland.nl/thema/peuterwerk-kinderopvang/publicaties/publicatie/6209-kostprijsvergelijking-peuteropvang-en-dagopvang-2017>

van iets meer dan € 1.600 per VVE-peuter⁸. Het aantal locaties waar mee is gerekend, is opgenomen in bijlage 1⁹. Het is aan de gemeente om de hoogte van het bedrag vast te stellen.

- 6. Combinatiemodel.** Dit model gaat uit van een combinatie van de verschillende scenario's. Voor deze combinatie is gekozen in lijn met de uitgangspunten van de gemeente: kind centraal stellen, zorg dragen voor voldoende aanbod in alle kernen en betaalbaarheid van opvang. In dit model:
- Betalen reguliere ouders een ouderbijdrage volgens het basismodel.
 - Betalen VVE-ouders over alle VVE-uren (10 in 2019 en 16 in 2020) de laagste bijdrage, van € 0,32 in 2019.
 - Betaalt de gemeente een uursubsidietarief voor reguliere opvang van € 9,00 per uur per reguliere peuter voor alle aanbieders die voldoen aan de kwaliteitseisen reguliere opvang.
 - Betaalt de gemeente een VVE vaste voet van € 10.000 per VVE-gecertificeerde locatie in de gemeente.

4. Financiële consequenties

De zes hierboven geschetste scenario's hebben verschillende consequenties voor ouders, de gemeente en de aanbieders. In dit deel beschrijven wij deze gevolgen en vergelijken deze met de huidige situatie. Hierbij zijn wij uitgegaan van de volgende aannames:

- Deelname van kinderen in de leeftijd 2 tot 4 jaar.
De kindaantallen 2 tot 4 jaar zijn berekend op basis van de door de aanbieders opgegeven huidige peuteraantallen (zie bijlage 1). In de doorrekeningen is uitgegaan van gelijkblijvende aantallen in 2019 en verder. Hogere kindaantallen leiden tot een stijging van kosten bij alle betrokkenen (en stijging van inkomsten van de aanbieders) en vice versa.
- Maximale uurafname per kind (200 reguliere uren en 400 VVE uren in 2019; 320 reguliere en 640 VVE uur per kind vanaf 2020).
Bij het 'geld volgt kind' principe betaalt de gemeente voor ieder daadwerkelijk afgenomen uur. Gemiddeld zullen de uren vooral voor reguliere peuters op jaarbasis iets onder deze uuraantallen liggen.
- Een gemiddeld jaarinkomen per gezin van € 30.000¹⁰.
Bij een hoger gezamenlijk inkomen betalen ouders een hogere inkomensafhankelijke bijdrage en daalt de gemeentelijke subsidie per uur. Zie hiervoor ook bijlage 2.
- Fiscaal maximum van € 8,02 in 2019.
Dit bedrag is op moment van schrijven nog niet officieel vastgesteld. Het bedrag voor 2020 is nog onduidelijk.

Voor 2020 is hieronder in de tekst een financiële doorkijk gegeven. De kindaantallen voor 2019 en 2020 zijn gebaseerd op de huidige aantallen. Wijzigingen hierin hebben gevolgen voor alle partijen. Daarnaast geldt er vanaf 2020 de verplichting van een VVE-aanbod van 16 uur per week. De precieze criteria voor de invulling van de 16 uur zijn op het moment van schrijven nog niet bekend. Daarmee is ook nog onduidelijk welke gevolgen dit mogelijk heeft voor bijvoorbeeld een ingroeimodel (2-jarige VVE peuters die bijvoorbeeld 12 uur gaan ipv de 16 uur van 3-jarigen). Naar verwachting is hier begin november 2018 duidelijkheid over. Ook het GOAB-budget van 2020 is op dit moment nog niet duidelijk. Tot slot is er nog geen duidelijkheid over een eventuele verdere stijging van het fiscaal maximum in 2020.

⁸ Ruim € 1.600 per VVE-peuter komt omgerekend neer op een aanvullende uursubsidie €4,17 bij 400 uur VVE. In het basismodel, dat is gebaseerd op de situatie in andere Nederlandse gemeenten, gaan wij uit van een extra vergoeding van € 3 per uur voor een VVE-plek in 2019.

⁹ Er is bij de doorrekeningen uitgegaan van het huidige aantal gecertificeerde locaties volgens het Landelijk Register Kinderopvang. Bij een stijging van het aantal gecertificeerde locaties stijgen ook de uitgaven van de gemeente.

¹⁰ Dit gemiddelde is gebaseerd op een gezinsinkomen van € 30.000. Dit bedrag is afgeleid van het gestandaardiseerd gezinsinkomen van Meerijstad van € 28.000 (2017, CBS).

Alle bedragen zijn indicaties, benaderingen en zijn afgerond. Er zijn geen rechten te ontleen aan de hier opgenomen bedragen.

4.1 Ouders

Voor ouders met peuters in de reguliere peuteropvang verschillen de netto ouderbijdragen niet tussen de zes verschillende scenario's wanneer, zoals nu ook het geval is, de aanbieders het fiscaal maximum (of lager) hanteren als uurtarief voor de ouderbijdrage. Dat komt omdat de gemeente of de Belastingdienst de ouders tegemoet komt voor kosten tot aan een van Rijksweg vastgesteld bedrag, ook wel fiscaal maximum. Reguliere ouders met recht op KOT betalen het door aanbieders vastgestelde uurtarief rechtstreeks aan de aanbieder, waarna zij geld terugkrijgen van de Belastingdienst. Reguliere ouders zonder recht op KOT betalen een netto bijdrage aan de aanbieder en de gemeente betaalt de aanbieder het verschil tussen het fiscaal maximum en de inkomensafhankelijke ouderbijdrage. Voor 2019 betekent dit dat de reguliere ouders met en zonder recht op KOT een netto inkomensafhankelijke bijdrage betalen tussen de € 0,32 en € 4,76 per uur (zie bijlage 2).

Op dit moment hanteren de aanbieders in Meerijstad reeds de KOT-tabel voor KOT-ouders en veelal ook een inkomensafhankelijke bijdrage voor niet-KOT ouders conform dezelfde KOT-tabel. Alleen voor reguliere, niet KOT-ouders in Schijndel (bij De Plu) is dit nu niet het geval. Deze ouders betalen nu € 3 per uur. Dat zal, afhankelijk van het inkomen, in een aantal van de scenario's in 2019 veranderen naar gemiddeld € 0,64 per uur¹¹ (met een variatie van € 0,32 tot € 4,76 per uur). Voor de hogere inkomenscategorieën - dat wil zeggen iedereen met een jaarlijks gezinsinkomen van meer dan € 80.388 - zal de uurprijs in 2019 boven de € 3 uitkomen. Voor alle andere ouders in Schijndel en omliggende dorpen is de uurprijs dus lager dan de huidige € 3. In bijlage 2 is een ingedikte oudertabel opgenomen met de netto ouderbijdragen per uur per en inkomenscategorie voor 2018 en 2019.

Voor VVE-ouders zijn er meer verschillen tussen de scenario's. In onderstaande tabel geven we de ouderbijdrage VVE weer per uur en op jaarbasis. Voor de berekening op jaarbasis zijn wij uitgegaan van een gemiddeld gezinsinkomen van € 30.000 op jaarbasis met 400 uur VVE in 2018 en 2019.

VVE ouderbijdrage	2018 per uur ¹²	2019 per uur	2018 gemiddeld op jaarbasis	2019 gemiddeld op jaarbasis
Huidig	€ 0,23 - € 2,05 ¹³		€ 145	
Scenario 1. Basis		€ 0,16 - € 2,38		€ 130
Scenario 2. Laagste tarief		€ 0,32		€ 130
Scenario 3. Gratis VVE		€ 0		€ 0
Scenario 4. Valkenburgs model		€ 0,16 - € 2,38		€ 130
Scenario 5. VVE vaste voet		€ 0,16 - € 2,38		€ 130
Scenario 6. Combinatiemodel		€ 0,32		€ 130

¹¹ Zie voetnoot 9.

¹² Bij berekening van de bijdrage per uur hebben we berekend wat de prijs per uur VVE zou zijn, dus kosten van de betaalde dagdelen gedeeld door het totaal aantal uren VVE.

¹³ Er zijn op dit moment verschillen tussen de aanbieders in communicatie over de ouderbijdrage voor VVE. In sommige gevallen zijn het 3e en 4e dagdeel gratis; bij anderen wordt gesproken over een tegemoetkoming.

Vanaf 2020 zal de jaarlijkse ouderbijdrage VVE stijgen, aangezien ook het aantal af te nemen uren zal stijgen naar 16 uur. De jaarlijkse VVE-ouderbijdrage kan dan, afhankelijk van het scenario, stijgen naar ongeveer € 200. Wanneer de uren voor reguliere peuters ook stijgen – als gevolg van de veranderingen in VVE-uren – zal ook voor hen de jaarlijkse bijdrage stijgen. De hoogte van de stijging is mede afhankelijk van de aanpassingen van Rijksweg aan het fiscaal maximum en de toeslagstaffels die aan het maximum gekoppeld zijn.

4.2 Gemeente

In de onderstaande tabel staan de gevolgen van de verschillende varianten voor de gemeente.

Subsidie gemeente	2018	2019 (beschikbaar)	Scenario 1: basis variant	Scenario 2: laag VVE tarief	Scenario 3: gratis VVE	Scenario 4: Valkenburgs model	Scenario 5: VVE vaste voet	Scenario 6: Combinatie model
Reguliere subsidie	€ 517.000	€ 517.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 430.000	€ 200.000	€ 350.000
VVE subsidie ¹⁴	€ 520.000	€ 850.000	€ 495.000	€ 585.000	€ 600.000	€ 500.000	€ 550.000	€ 650.000
Subsidie totaal	€ 1.037.000	€ 1.327.000	€ 695.000	€ 785.000	€ 795.000	€ 930.000	€ 750.000	€ 1.080.000

We zien in de tabel dat in de meeste scenario's de totale subsidielast voor de gemeente omlaag gaat ten opzichte van het huidige niveau, ondanks dat de startleeftijd voor alle kernen naar 2 jaar gaat (en er dus meer peuters aanspraak kunnen maken op de opvang). De druk op de reguliere middelen daalt in de meeste scenario's substantieel. In scenario 4 en 6 is deze het hoogst, aangezien de gemeente in deze scenario's een extra vergoeding betaalt voor ieder bezet peuteruur. De vanaf 2019 beschikbare VVE-subsidie wordt in de verschillende scenario's niet volledig benut.

Vanaf 2019 stijgt het GOAB-budget voor de gemeente Meerijstad naar ongeveer € 1.265.000 in 2022. In 2019 is er € 1.262.681 OAB-budget beschikbaar. Vanuit deze GOAB-middelen worden naast VVE-opvang ook de VVE-coördinatie, schakelklassen, tutores, voorleesexpres e.d. betaald. Er is uitgegaan van ongeveer € 400.000 voor overige uitgaven; extra innovatie en investering lijkt hier ook mogelijk¹⁵. In bovenstaande tabel zijn onder VVE subsidie alleen gereserveerde middelen voor VVE-peuteropvang opgenomen.

Echter, omdat het aantal af te nemen uren vanaf 2020 zal stijgen – vanwege de wettelijke verplichting 16 uur VVE aan te bieden – gaan natuurlijk ook de kosten voor de gemeente omhoog. De kosten voor VVE-opvang stijgen, afhankelijk van het model, mogelijk naar € 750.000 tot € 900.000 vanaf 2020 (bij gelijkblijvende aantallen, gelijk fiscaal maximum, uitgaande van 16 uur VVE voor alle 2- tot 4-jarigen, etc). Dit is binnen de verwachte OAB-middelen nog te bekostigen.

Als de gemeente en aanbieders ook de reguliere uren laten mee stijgen met de uitbreiding van VVE-uren, betekent dit dat de gemeente voor reguliere opvang acht uur gaat subsidiëren (in plaats van nu vijf). De uitgaven uit eigen middelen liggen vanaf 2020 (afhankelijk van het gekozen model en op basis van alle aannames) mogelijk tussen ruim € 300.000 en bijna € 600.000. Vanaf 2020 zouden er dan voor scenario 4 en 6 mogelijk extra eigen middelen nodig zijn van ongeveer € 40.000 tot € 50.000. Een hogere uursubsidie voor reguliere opvang (van bijvoorbeeld €9,50) is daarom niet haalbaar. Dit zou in 2019 gefinancierd kunnen worden uit eigen middelen, maar vanaf 2020 levert een dergelijke uursubsidie een tekort van ongeveer € 150.000 op

¹⁴ De gemeente heeft meer middelen voor GOAB; in deze tabel zijn de reserveringen voor schakelklassen, tutores e.d. niet meegenomen.

¹⁵ Binnen een OAB-periode van vier jaar mag het geld worden doorgeschoven naar komende jaren. Geld dat in 2019 niet is besteed, mag dus in de periode 2020 – 2022 worden uitgegeven. Vanaf 2019 geldt daarnaast de regel dat 50% van het beschikte bedrag in het laatste jaar van de specifieke uitkering ook mag worden doorgeschoven naar een nieuwe periode. Dat is op dit moment niet het geval.

de gemeentelijke begroting. Om de impact op de gemeentelijke financiën goed in beeld te brengen, is er ook gerekend met een ingroeimodel voor reguliere en VVE-opvang, waarbij 2-jarige peuters de helft van de uren gaan (2,5 uur regulier en 5 uur VVE in 2019 en 4 uur regulier en 8 uur VVE vanaf 2020). Met een dergelijke ingroei blijft de gemeente na 2020 binnen budget met een uurprijs van € 9,00. Echter, om inhoudelijke redenen is er voor gekozen dit model niet verder uit te werken. Een of twee dagdelen opvang bieden te weinig blootstelling voor peuters om echt te profiteren en dit model is mogelijk ongunstig om praktische uitvoeringsredenen voor aanbieders in met name de kleine kernen.

4.3 Aanbieders peuteropvang

De vier huidige aanbieders peuteropvang ontvangen op dit moment ofwel een exploitatiesubsidie of een gedeeltelijke subsidie voor bezette VVE-plekken en reguliere niet-KOT plekken. Voor de twee aanbieders zonder exploitatiesubsidie ('t Kroontje en De Verbinding) hebben wij geen doorrekening gemaakt. Deze aanbieders ontvangen een vergoeding per VVE-kind van €6,95 per uur (max 400 per jaar) en de gemeente betaalt (in de meeste gevallen) voor reguliere niet-KOT peuters het verschil tussen fiscaal maximum en de inkomensafhankelijke ouderbijdrage. De hier doorgerekende scenario's hebben naar verwachting een positief effect op de inkomsten van 't Kroontje en De Verbinding, omdat er in alle scenario's gerekend wordt met een hogere VVE-vergoeding dan nu gehanteerd wordt. Scenario 4 en 6 hebben daarnaast een aanvullend positief effect door de hogere vergoeding voor reguliere opvang.

De Plu en SPV ontvangen op dit moment een exploitatiesubsidie voor de peuteropvang. Voor deze twee aanbieders zijn de financiële gevolgen doorgerekend. Daar alle aanbieders in de eerste drie scenario's dezelfde inkomsten kunnen verwachten – te weten altijd fiscaal maximum voor de reguliere opvang (€8,02) en altijd € 11,00 voor VVE-opvang – zijn de kosten-baten voor De Plu en SPV voor deze scenario's ook hetzelfde. In het Valkenburgmodel is de uropbrengst voor reguliere opvang hoger (te weten € 9,00) waardoor de inkomsten voor de aanbieders ook stijgen. In het vijfde model zijn de kosten voor reguliere opvang gelijk aan de eerste drie; de inkomens uit VVE zijn in het vijfde scenario hoger door de vaste voet die een hogere compensatie voor de VVE-kosten biedt. Dit is ook terug te zien in het zesde scenario, waar hogere compensatie VVE en compensatie voor reguliere opvang gecombineerd zijn.

De kosten-baten analyse is gebaseerd op een berekende kostprijs per uur, afgezet tegen het aantal verwachte, bezette uren. De kosten zijn gebaseerd op het jaarverslag 2017 (SPV) en begroting 2018 (De Plu). Hierin zijn alle opgenomen kosten – inclusief de in het jaarverslag cq begroting opgenomen huisvestingskosten – in de kosten-batenanalyse verwerkt, tenzij het een incidentele uitgave betrof. Voor 2019 is uitgegaan van de kosten en kostprijs van 2018 met een loonkostenstijging ter compensatie van de uitbreiding van de startleeftijd naar 2 jaar¹⁶.

Kosten-baten	2018	Scenario 1: basisvariant	Scenario 2: laag VVE tarief	Scenario 3: gratis VVE	Scenario 4: Valkenburgs model	Scenario 5: VVE vaste voet	Scenario 6: Combinatie model
De Plu	€ - 1.900	€ - 66.000	€ - 66.000	€ - 66.000	€ 17.000	€ - 63.000	€ -8.000
SPV	€ - 15.000 ¹⁷	€ - 50.000	€ - 50.000	€ - 50.000	€ 28.000	€ - 55.000	€ -3.000

Een eerste voorzichtige schatting van de kosten en baten in 2020 (bij een algemene kostenstijging van 5% plus een loonkostenstijging door de urenitbreiding en invoering van de hbo'er en een gelijkblijvende fiscaal

¹⁶ Bij SPV is de huidige startleeftijd 2 jaar en 3 maanden; bij De Plu 2 jaar en 6 maanden. Deze verschillen zijn doorgerekend in de kosten 2019 en 2020 door een berekend aantal peuters toe te voegen aan de huidige kind aantallen. Dit blijven aannames.

¹⁷ Dit is gebaseerd op de kosten zoals opgenomen in de jaarrekening van 2017, waarbij een prijsstijging van 2% is toegepast.

maximum¹⁸) geeft een vergelijkbaar beeld met de hier boven gepresenteerde cijfers. De scenario's die hierboven negatief uitpakken, geven grotere tekorten in 2020 (van € - 50.000 in scenario's 1 t/m 3 tot € - 350.000 in scenario 5). Scenario 4 en 6 hebben verschillende gevolgen voor deze twee aanbieders, doordat de aantallen VVE en reguliere peuters, maar ook de kostprijs van de aanbieders verschillen. Zo lijkt voor De Plu ook scenario 4 en 6 negatieve saldo's op te leveren (tussen de € 5.000 en € 25.000), terwijl scenario 4 voor SPV een positief resultaat zou kunnen bieden en scenario 6 ook een negatief saldo (€ 30.000 plus in scenario 4 en € 30.000 negatief in scenario 6). Vanaf 2020 lijkt – met alle aannames die voor deze doorkijk zijn gemaakt – het Valkenburgs model het meest gunstig voor deze aanbieders.

5. Conclusie

Een 'geld volgt kind' subsidiesystematiek zoals geschetst in de diverse scenario's sluit aan bij het uitgangspunt van de gemeente Meierijstad om het kind centraal te stellen. Ouders kunnen kiezen welke opvang het best aansluit bij de eigen wensen en mogelijkheden, waardoor ook het principe van marktwerking in de kinderopvang tot zijn recht komt. Het compenseren van ouders, waar in verschillende scenario's opties voor zijn gepresenteerd, is met name gericht op het aantrekkelijk maken van deelname aan het VVE-aanbod.

In enkele scenario's is daarnaast nadrukkelijk aandacht voor het op peil houden van het aanbod van reguliere peuteropvang en VVE-opvang. De gemeente streeft naar het behoud van aanbod in de kernen en de daaraan gekoppelde kindnetwerken binnen de kernen. Kortdurende peuteropvang is een duurdere vorm van opvang. De kosten voor bijvoorbeeld huisvesting zijn vaak hoger dan in reguliere kinderopvang¹⁹. Een hogere uursubsidie voor reguliere peuteropvang (vanuit de eigen gemeentelijke middelen) geeft aanbieders de mogelijkheid deze opvangsoort aan te blijven bieden. Hierbij merken wij op dat een dergelijke uursubsidie toegankelijk dient te zijn voor alle aanbieders die voldoen aan de kwaliteitseisen zoals gesteld door het Rijk en zoals ook verwoord in het Beleidskader Voorschoolse Voorzieningen en Ontwikkelachterstanden 2018-2002.

Tot slot is er in de verschillende scenario's extra aandacht voor VVE. Ook voor VVE zijn de kosten over het algemeen hoger doordat er sprake is van hoger geschoold personeel en meer taakuren voor warme overdracht en voor (meer) oudergesprekken. In de eerste vier scenario's is er daarom voor VVE gewerkt met een hogere uursubsidie dan voor reguliere opvang. Door deze hogere VVE-uursubsidie worden de extra kosten gecompenseerd. In de laatste twee modellen wordt daarentegen gerekend met een vaste voet. Een hogere uursubsidie per VVE-kind zou kunnen betekenen dat het voor de aanbieder financieel gezien gunstiger is om meer VVE-peuters in een groep te hebben. Dat zou enerzijds in theorie tot segregatie kunnen leiden (geen vermenging taalrijk en taalarme kinderen) en anderzijds is dit een verkapte, perverse marktprikkel. Daarnaast zijn de kosten voor VVE slechts gedeeltelijk hoger met twee dan bijvoorbeeld met vijf VVE-peuters op een groep – de aanbieder heeft immers het hooggekwalificeerde personeel al betaald, het VVE-programma geïmplementeerd etc. – terwijl de inkomsten bij een uursubsidie wel zeer verschillen bij wisselende aantallen peuters. Een vaste voet voor VVE geeft, zeker in geval van kleine kernen met kleine aantallen VVE-peuters, de mogelijkheid om per locatie te compenseren voor de hogere kosten. Daarmee is de aanbieder niet meer afhankelijk van het aantal VVE-peuters per locatie om de locatie open te houden²⁰. Ook hierbij merken wij op dat een dergelijke locatie-vaste voet toegankelijk dient te zijn voor alle aanbieders in Meierijstad die VVE-gecertificeerd zijn.

¹⁸ Nota bene: voor 2019 noch 2020 zijn veranderingen in huurtarieven opgenomen voor SPV of De Plu. Voor de doorrekening is uitgegaan van een kostenstijging van 5% naast loonkostenstijgingen door de meeruren VVE.

¹⁹ Zie bijvoorbeeld <https://www.sociaalwerknederland.nl/thema/peuterwerk-kinderopvang/publicaties/publicatie/6209-kostprijsvergelijking-peuteropvang-en-dagopvang-2017> voor een vergelijking van de kosten dagopvang en kortdurende peuteropvang.

²⁰ Wanneer de gemeente een minimumaantal peuters per locatie hanteert voor financiering kan dat wel een rol spelen.

Gezien de uitgangspunten van de gemeente adviseert Oberon de gemeente Meierijstad te kiezen voor een combinatiemodel, waarbij de gemeente voor alle reguliere ouders een deel boven het fiscaal maximum compenseert aan de aanbieder, waarbij voor VVE een inkomstengarantie wordt gegeven aan de aanbieder door een vaste voet van € 10.000 per VVE-gecertificeerde locatie en waarbij de VVE-ouders standaard het laagste tarief betalen voor de opvang. Hiermee bereikt de gemeente:

- Een financieel toegankelijk aanbod voor VVE;
- Een aanbod tegen een inkomensafhankelijke ouderbijdrage voor reguliere peuteropvang;
- Verspreid aanbod over de kernen van reguliere en VVE-opvang;
- Een systematiek die voldoet aan de wettelijke eisen van harmonisatie.

Bijlage 1 Kindaantallen en locaties VVE-peuteropvang Meierijstad

Kindaantallen

Aanbieders	Peuters, ouder recht op kinderopvangtoeslag (KOT)	Peuters, ouders geen recht op KOT	VVE peuters, ouders recht op KOT	VVE peuters, ouders geen recht op KOT
SPV	150	81	32	38
De Plu	183	27	1	22
De Verbinding	126	6	12	1
't Kroontje	64		8	3
Totaal	523	114	53	64

VVE locaties²¹

Aanbieders	VVE gecertificeerde locatie
SPV	9
De Plu	4
De Verbinding	6
't Kroontje	2
Totaal	21

²¹ Opname uit het Landelijk Register Kinderopvang, d.d. 17 september 2018

Bijlage 2 Ouderbijdrage tabel

In onderstaande tabel zijn voor zes inkomenscategorieën de gemiddelde ouderbijdragen per uur opgenomen voor 2018 (tot aan fiscaal maximum van € 7,45) en voor 2019 (tot aan fiscaal maximum € 8,02). Indien een aanbieder op dit moment een hoger uurtarief hanteert, betaalt de ouder ook het verschil tussen fiscaal maximum en hoger uurtarief. Indien het uurtarief van de aanbieder lager ligt dan het fiscaal maximum, is de vergoeding van het Rijk cq de Belastingdienst ook lager.

	2018	2019
Inkomen tot en met € 18.000 per jaar	€ 0,45	€ 0,32
Inkomen van € 18.000 tot en met € 25.000 per jaar	€ 0,46	€ 0,35
Inkomen van € 25.001 tot en met € 35.000 per jaar	€ 0,72	€ 0,64
Inkomen van € 35.001 tot en met € 50.000 per jaar	€ 1,32	€ 1,18
Inkomen van € 50.001 tot en met € 70.000 per jaar	€ 2,06	€ 1,97
Inkomen vanaf € 70.001 per jaar	€ 4,09	€ 4,76